

HOOFDSTUK EEN

Ik moet me afvragen of sommige van de echte hoogtepunten van mijn pakweg veertig levensjaren met eten te maken hebben gehad. Ik doel niet op feestelijke diners in goed gezelschap; ik doel op speekselvorming, het kauwproces en peristaltische beweging. Vreemd genoeg voor iets wat ik elke dag doe, kan ik me niet veel maaltijden tot in detail herinneren, terwijl ik me met gemak favoriete films, trouwe vriendschappen en diploma-uitreikingen voor de geest kan halen. Daaruit volgt dan dat film, verwantschappen en opleiding belangrijker voor me zijn dan mezelf volproppen. Proficiat, zegt u. Maar als ik eerlijk alle tijd zou optellen die ik voor elke maaltijd weer verspild heb aan het plannen van het menu, boodschappen doen, voorbereiding en koken, tafel dekken en het opruimen van de keuken, dan heeft eten op de een of andere manier mijn verzotheid op een film als *Places in the Heart* tot een incidentele voetnoot gereduceerd; hetzelfde geldt voor mijn verzotheid op enig menselijk wezen, zelfs diegenen die ik verklaar lief te hebben. Ik heb minder tijd besteed aan gedachten aan mijn man dan aan gedachten aan het middageten. Tel daar de tijd bij op die ik eveneens heb besteed aan het betreuren dat ik me tegoed deed aan citroenmeringues, aan het plechtige voornemen morgen het ontbijt over te slaan, en aan het opendoen van de koelkast/mezelf ervan weerhouden het restant van de pompoencustard te verorberen/de koelkast vervolgens weer met een klap dichtdoen, en ik lijk mezelf met weinig anders bezig te hebben gehouden dan met eten.

Dus als eten logischerwijs zo gênant cruciaal voor me is geweest, waarom kan ik me dan geen hele trits topmaaltijden voor de geest halen?

Net als de meeste mensen heb ik de levendigste herinnering aan het lievelingseten uit mijn kindertijd, en net als de meeste kinderen hield ik van simpele dingen: toast, koekjes, zoutjes. Mijn smaak heeft zich in het volwassen leven verruimd, maar mijn aard niet. Ik ben als witte rijst. Ik heb altijd bestaan als garnering voor spannender kost. Als meisje diende ik als achtergrond. Dat is nog steeds zo.

Ik betwijfel of dit mijn schaamte erg wegneemt, maar ik heb wel een klein excuus voor het feit dat ik de mechanische kwestie van het levensonderhoud al te sterk heb benadrukt. Elf jaar lang heb ik een cateringbedrijf gehad. U zou wellicht denken dat ik me op z'n minst individuele overwinningen bij Broodmand BV zou kunnen herinneren. Nou, eigenlijk niet. Afgezien van academici aan de universiteit, die avontuurlijker zijn, zijn inwoners van Iowa behoudende eters, en ik kan me zeker een monotone lopende band van worteltaart, lasagne en maïsbrood met zure room voor de geest halen. Maar de enige gerechten die ik me haarscherp herinner, zijn de mislukkingen – de Indiase rozenwaterpudding, verstevigd met rijstmeel, die in een draderige, kleverige smurrie veranderde, geschikt voor het opplakken van behang. De rest – de ergens omheen gerolde zalmsteaks, de geroerbakte dit-en-dat met een accent van weet-ik-veel – is allemaal wazig.

Geduld: ik ben iets aan het afronden. Ik opper de stelling dat eten van nature ongrijpbaar is. Eten, meer concept dan inhoud, is het idéé van bevrediging, veel sterker dan de bevrediging zelf, waardoor voedsel de macht van religie of van politiek fanatisme kan uitoefenen. Niet de onweerstaanbare smakelijkheid van eten, maar juist het feit dat het geen voldoening weet

te verschaffen, drijft ons ertoe méér te eten. De rijkste ervaring van voedselopname ligt tussen de herinnering aan de laatste hap en het vooruitkijken naar de volgende. Het eigenlijke eetgedeelte vindt bijna niet plaats. Dit vrijwel totale onvermogen om verlossing te schenken maakt de geneugten van het tafelen tot zo'n kwelling, en ook zo gevaarlijk.

Kleinzielig? Dat weet ik zo net nog niet. Wij zijn dieren; veel meer dan de bijkomstige kwestie van seks motiveert de drang om te eten bijna al het menselijk streven. Na opmerkelijke overwinningen te hebben geboekt in de wedijver om bestaansmiddelen zijn de diksten onder ons daarom enorme biologische succesverhalen. Maar vraag het aan elke overbevolkte kudde herten: de natuur straft succes af. Ons instinctieve sparen voor een regenachtige dag, het feit dat wij eikels begraven op de veiligste en heimelijkste bergplaatsen voor de lange winter, hoe verstandig op zich ook, en hoezeer ook een uiting van darwinistische listigheid, is de dood van mijn land. Daarom trek ik in twijfel of de provisiekast als onderwerp onbeduidend is. Echt, soms vraag ik me af hoeveel ik om mijn land geef. Maar ik geef wel om mijn broer.

Elk verhaal over een broer of zus gaat inderdaad ver terug, maar voor onze doeleinden begon het hoofdstuk uit het leven van mijn broer dat de meeste aandacht verdient toepasselijk genoeg bij het middageten. Het moet een weekend zijn geweest, aangezien ik nog niet naar het hoofdkantoor van mijn bedrijf was vertrokken.

Zoals gewoonlijk in die tijd was mijn man Fletcher aan de vroege kant boven gekomen. Hij stond om vijf uur 's ochtends op, dus tegen het middaguur was hij uitgehongerd. Als zelfstandig meubelmaker die prachtige maar onbetaalbare meubels vervaardigde waarvan maar één exemplaar bestond, pen-

delde hij het hele eind naar onze kelder, en kon hij opstaan wanneer het hem beliefdde. Die flauwekul van bij het kriecken van de dag uit de veren was voor de show. Fletcher hield van de gestrengheid die eruit sprak, de façade van nog meer hardheid, barheid, discipline en zelfverloochening.

Ik vond dat je-bed-uit-en-aan-de-slag om gek van te worden. Destijds bezat ik niet de wijsheid om onenigheid op zo'n kleine schaal te verwelkomen, aangezien het wekkerzetten van Fletcher al gauw het minste van onze problemen zou zijn. Maar dat geldt voor alle vooraf-plaatjes, die alleen achteraf gezien vredig lijken. Toentertijd was mijn ergernis vanwege de zelfvoldaanheid waarmee hij uit bed sprong reëel genoeg. De man ging om negen uur 's avonds slapen. Hij kreeg acht uur slaap, net als een normaal iemand. Hoezo zelfverloochening?

Zoals met zoveel van de pesterige eigenaardigheden van mijn man het geval was, weigerde ik me erin te schikken en was ik begonnen uit te slapen. Ik was ook eigen baas, en ik verfoeide de vroege ochtenden. Het zwakke eerste licht deed denken aan slappe filterkoffie, verhit op een kookplaat. Om negen uur onder de wol gaan zou me het gevoel hebben gegeven dat ik een kind was dat naar zijn kamer werd gebonjourd terwijl de volwassenen pret hadden. Alleen zouden de lui die pret voor tien hadden Tanner en Cody zijn geweest, tieners die niet van plan waren de zogenaamde boerenwerktijden van hun vader over te nemen.

Zodoende had ik, nadat ik net mijn eigen toast- en koffiegerei had afgeruimd, geen trek in middageten – hoewel mijn trek na het telefoontje van een uur eerder al om andere redenen was verdwenen. Ik kan me niet herinneren wat we aten, maar waarschijnlijk was het bruine rijst met broccoli. Met een paar oninteressante variaties was het in die dagen altijd bruine rijst met broccoli.

Eerst zeiden we niets. Toen we elkaar zeven jaar eerder hadden ontmoet, waren we ingenomen geweest met het gemak dat we voelden bij wederzijds stilzwijgen. Een van de dingen die me ooit aan het huwelijk hadden tegengestaan, was het vooruitzicht van oeverloos gebabbel. Fletcher dacht er net zo over, hoewel zijn stilzwijgen een andere structuur had dan het mijne: dikker, geconcentreerder – woelig en ondoordringbaar. Dit verleende zijn rust een volheid die mooi paste bij mijn luchtiger, gelijkmatiger kalmte. Mijn stilzwijgen maakte een eigenaardig neuriënd geluid, ook al neuriede ik niet echt; in culinaire termen leek het op een lichte koude soep. Dat van Fletcher, donkerder en dreigender, leek meer op een rodewijnsaus. Hij wórstelde met problemen, terwijl ik ze simpelweg oploste. Solitaire wezens die we waren, gingen we nooit zomaar een gesprek aan. We pasten goed bij elkaar.

Maar deze middag was de stilte vol vrees en getreuzel. Ze had de structuur van smurrie, zoals mijn rampzalige rozenwaterpudding. Ik repeteerde mijn openingszin diverse keren voor ik hardop meedeelde: ‘Slack Muncie belde vanochtend.’

‘Wie is Mack Muncie?’ vroeg Fletcher verstrooid.

‘Slack. Een saxofonist. Uit New York. Ik heb hem een paar keer ontmoet. Staat in hoog aanzien, geloof ik, maar zoals de meesten van die lui heeft ie er moeite mee de eindjes aan elkaar te knopen. Is ie gedwongen bruiloft- en restaurantschnabbels aan te nemen, waar iedereen door de muziek heen praat.’ Dit alles kon doorgaan voor het ‘converseren’ dat ik juist beweerde te vermijden.

Fletcher keek bedachtzaam op. ‘Hoe ken je hem?’

‘Hij is een van Edisons oudste vrienden. Een echte ouwe getrouwe.’

‘In dat geval,’ zei Fletcher, ‘moet hij wel veel geduld hebben.’

‘Edison logeert bij hem.’

‘Ik dacht dat je broer een appartement had. Boven zijn jazzclub.’ Fletcher doordrenkte ‘zijn jazzclub’ met een sceptische toon. Hij geloofde niet dat Fletcher ooit een eigen jazzclub had gehad.

‘Niet meer. Slack wilde er niet op ingaan, maar er is een... verhaal.’

‘O, natuurlijk is er een verhaál. Het is alleen niet waar.’

‘Edison overdrijft soms. Dat is niet hetzelfde als een leugenaar zijn.’

‘Precies. En de kleur van parels is niet dezelfde als die van ivoor.’

‘Bij Edison moet je leren “vertalen”,’ zei ik.

‘Dus hij is bezig vrienden uit te vreten. Wat dacht je van deze “vertaling”: je broer is dakloos.’ Fletcher noemde Edison meestal ‘je broer’. In mijn oren liet zich dat ontcijferen als ‘jouw probleem’.

‘Min of meer,’ zei ik.

‘En platzak.’

‘Edison heeft wel eerder krap gezeten. Tussen tournees door.’

‘Dus vanwege een of ander mysterieus, gecompliceerd verhaal – dat hij de huur niet betaalde bijvoorbeeld – is je broer zijn appartement kwijtgeraakt, en nu slaapt hij hier en daar bij iemand op de bank.’

‘Ja,’ zei ik opgelaten. ‘Hoewel de banken op lijken te raken.’

‘Waarom belde die “Slack”, en niet je broer zelf?’

‘Nou ja, ik denk dat Slack ongelofelijk genereus is geweest, want zijn appartement is maar klein. Met één slaapkamer, waar hij ook nog moet oefenen.’

‘Lieverd. Voor de draad ermee. Zeg wat je me niet wilt vertellen.’

Ik was verdiept in de jacht op een broccoliroosje dat te on-

gaar was om aan mijn vork te prikken. ‘Hij zei dat er niet genoeg ruimte is. Voor hun tweeën. De meesten van hun andere collega’s delen al een appartement, of zijn getrouwd met kinderen, en... Edison kan nergens anders heen.’

‘Nergens anders dan wáárheen?’

‘We hebben nu een logeerkamer,’ voerde ik aan. ‘Niemand gebruikt die ooit, behalve Solstice om de twee jaar. En weet je: hij is mijn bróór.’

Fletcher, die een beheerst man was, leek zelden zichtbaar geërgerd. ‘Je zegt dat alsof je een troefkaart uitspeelt.’

‘Het betekent iets.’

‘Iets, maar niet alles. Waarom kan hij niet bij Travis logeren? Of bij Solstice?’

‘Mijn vader is onmogelijk en in de zeventig. En tegen de tijd dat mijn zus werd geboren, was Edison al bijna het huis uit. Solstice en hij kennen elkaar amper.’

‘Jij hebt andere verantwoordelijkheden. Tegenover Tanner, tegenover Cody, tegenover mij. Zelfs’ – een geladen stilte – ‘tegenover de Kleine Zeikerd. Je kunt zoiets niet besluiten door zomaar je fiat te geven.’

‘Slack klonk ten einde raad. Ik moest iets zeggen.’

‘Wat je had moeten zeggen,’ zei Fletcher op vlakke toon, ‘was: “Het spijt me, maar dat moet ik aan mijn man vragen.”’

‘Misschien wist ik wat je zou gaan zeggen.’

‘En wat dan wel?’

Ik glimlachte flauw. ‘Zoiets als “over mijn lijk”.’

Hij glimlachte flauw. ‘Goed geraden.’

‘Ik realiseer me dat het niet zo goed ging. De laatste keer.’

‘Niet best, nee.’

‘Jullie leken elkaar op de zenuwen te werken.’

‘Dat “leek” niet zo. Dat was zo.’

‘Als het zomaar iemand was, zou ik het niet vragen. Maar dat

is hij niet. Het zou zoveel voor me betekenen als je een beetje beter je best deed.'

'Het heeft niets te maken met je best doen. Je vindt iemand aardig, of niet. Als je "je best moet doen", niet.'

'Je kunt mensen een kans geven. Dat doe je ook met anderen.' Ik nam even de tijd om te bedenken dat dit in Fletchers geval niet altijd waar was. Hij kon hardvochtig zijn.

'Vertel je me nu dat je tijdens deze bespreking niet één keer rechtstreeks met je broer hebt gesproken? Dus zijn vriend probeert de man achter zijn rug te dumpen.'

'Misschien zit Edison in geldproblemen. Hij vraagt niet graag gunsten van zijn kleine zusje.'

'Kleine zusje! Je bent veertig.'

Als enig kind begreep Fletcher niets van broers en zussen – hoe vast dat verschil ligt. 'Lieverd, als ik vijffennegentig ben, ben ik nog steeds Edisons "kleine zusje".'

Fletcher zette de rijstpan in de week in de gootsteen. 'Je hebt nu toch wat geld? Hoewel ik nooit precies weet hoeveel.' (Nee, dat kon hij ook niet precies weten. Ik was daar terughoudend over.) 'Stuur hem dan een cheque. Genoeg voor een borgsom voor een of ander onderkomen en een paar maanden huur. Probleem opgelost.'

'Koop hem maar af. Betaal hem maar smeergeld om bij ons weg te blijven.'

'Maar hij zou hier niet zo'n leuk leven hebben. Je kunt niet zeggen dat Iowa een "jazzscene" heeft.'

'Er zijn clubs in Iowa City.'

'Optredens waar de hoed rondgaat voor een handvol arme studenten zullen meneer de Belangrijke Internationale Jazzpianist niet aanstaan.'

'Maar volgens Slack is Edison niet... "op zijn best". Hij zegt dat Edison iemand nodig heeft... "om voor hem te zorgen". Hij

denkt dat mijn broers zelfvertrouwen een klap heeft gehad.’

‘Het beste nieuws dat ik de hele dag heb gehoord.’

‘Mijn zaken gaan goed,’ zei ik rustig. ‘Dat moet toch ergens toe dienen. Tot generositeit.’ Zoals ik genereus jegens jou ben geweest, voegde ik er bijna aan toe, en jegens kinderen die nu ook mijn kinderen zijn, maar ik wilde het hem niet inwrijven.

‘Maar je biedt ook de generositeit van de rest van deze familie aan.’

‘Dat realiseer ik me.’

Fletcher leunde met zijn armen aan weerskanten van de gootsteen. ‘Sorry als ik gevoelloos lijk. Of de man nu wel of niet op mijn zenuwen werkt, hij is je broer, en je moet het wel erg vinden dat hij zo’n pech heeft.’

‘Ja, heel erg,’ zei ik dankbaar. ‘Hij is altijd de bink geweest. Dat hij berooid is, een te zwaar beroep op de gastvrijheid van zijn vriend doet – dat voelt verkeerd. Alsof het universum op zijn kop is gezet.’ Ik was niet van plan het aan Fletcher te vertellen, maar Edison en Slack moesten ruzie hebben gekregen, aangezien het dringende beroep van de saxofonist doorspekt was geweest met wat ik alleen maar, nou ja... weerzin kon noemen.

‘Maar zelfs al zóúden we besluiten hem in huis te nemen,’ zei Fletcher, ‘*en dat hebben we nog niet gedaan*, dan nog zou het bezoek niet van onbepaalde duur kunnen zijn.’

‘Het kan ook niet aan voorwaarden worden gebonden.’ Als ik zo moest gaan denken, en dat deed ik liever niet, had ik de afgelopen paar jaar de meeste macht in ons huishouden vergaard. Ik vond het niet prettig om macht te hebben, en hoopte onder normale omstandigheden veeleer dat als ik deze verbijs-terende macht nooit uitoefende, ze vanzelf zou verdwijnen. Voor deze ene keer was de nieuwe machtsfactor echter nuttig. ‘Dat we zeggen: “Maar voor drie dagen,”’ zei ik, ‘of “maar voor

een week”. Dat klinkt niet vriendelijk, maar eerder alsof we zijn gezelschap maar een beperkte tijd kunnen verdragen.’

‘Is dat dan niet zo?’ zei Fletcher kortaf terwijl hij de afwas aan mij overliet. ‘Ik ga een eindje fietsen.’

Natuurlijk ging hij een eindje fietsen. Hij ging er vrijwel elke dag urenlang met de fiets op uit – of met een van zijn fietsen, aangezien hij er vier had, die samen met onverkochte salontafels vochten om de beperkte ruimte in een kelder die zo diep had geleken toen we hier kwamen wonen. Geen van ons beiden had het er ooit over, maar in feite had ik die fietsen voor hem gekocht. Technisch gesproken voegden we onze geldelijke middelen samen. Maar wanneer de ene partij de inhoud van een oogdruppelaar bijdraagt en de andere Lake Michigan, lijkt ‘samenvoegen’ niet helemaal het juiste woord.

Sinds mijn man als een bezetene was begonnen te fietsen, bleef ik uit de buurt van mijn eigen rammelkast met tien versnellingen, die inmiddels stof stond te vergaren met lekke banden. De veronachtzaming was mijn eigen keuze, maar dat voelde niet zo. Het was alsof hij mijn fiets had gestolen. Als ik het geval ooit naar boven had gesleept, de ketting had gesmeerd en de weg op was gegaan, langzaam en niet al te ver, zou hij de draak met me hebben gestoken. Ik liet het liever zitten.

Telkens wanneer Fletcher een eindje ging fietsen, raakte ik geërgerd. Hoe kon hij tegen die verveling? Op sommige middagen kwam hij thuis in een staat van montere voldoening dat zijn tijd was verbeterd, meestal met een paar seconden. Dezelfde route door de maïsvelden naar de rivier een fractie sneller afjakkeren was voor niemand van ook maar enig belang. Hij was zesenzeventig, en binnenkort zou de computer op zijn stuur simpelweg zijn teleurstelling in zichzelf meten. Ik dacht niet graag dat ik hem iets voor zichzelf misgunde, maar hij had het

meubelmaken, wat al genoeg van hemzelf was. Hij gebruikte die ritjes om me buiten te sluiten.

Ik voelde me zo schuldig over deze ergernis dat ik die uit alle macht maskeerde en mezelf dwong hem voor te stellen een eindje te gaan rijden om, bijvoorbeeld, wat frustratie vanwege Tanner kwijt te raken, ‘aangezien je je dan zoveel beter voelt’. Maar een al te zangerige falset verried mijn valsheid. Het meest verbijsterend was nog dat hij het léúk vond dat het fietsen me ergerde.

Ik was duidelijk een slechte echtgenote. Sportieve uitstapjes zouden zijn leven verlengen. Nadat Cleo, zijn ex, zo’n bizarre sprong in het duister had gewaagd, was Fletcher steeds meer bezeten geraakt van controle, en zoals het met obsessies ging: fietsen was onschuldig. Door training, in combinatie met zijn stringente dieet, was mijn man het vetrolletje om zijn middel kwijtgeraakt waarvoor mijn eigen aardappelpuree en muffins verantwoordelijk waren geweest. Toch had ik dat rolletje, dat hem in ruimere zin zachter had gemaakt, gekoesterd. Door om vergiffenis te vragen, had de lichte overtolligheid ook vergiffenis lijken te schenken.

Ik had die vergiffenis in zekere mate nodig. Tijdens de afgelopen drie jaar moet ik zo’n tien kilo zijn aangekomen (ik was niet van plan op een weegschaal te gaan staan en een exact getal onder ogen te zien). Toen ik Broodmand runde, was ik tamelijk mager geweest. In de cateringbranche gaat eten al snel tegenstaan; een kuip roomkaas is niet te onderscheiden van een lading pleisterkalk. Maar in mijn daaropvolgende onderneming brachten de Mexicanen onder mijn personeel de hele tijd schalen met tamales en enchilada’s mee naar het werk. Ik had altijd staan koken; nu zat ik in mijn kantoor. Zodoende was ik in gedachten een ontstellend groot deel van mijn tijd gaan verspillen aan loze geloftes me te beperken tot één maaltijd per

dag, of aan vruchteloze zelfkastijding over een tweede gevulde paprika bij de lunch. Op een onbewust hogefrequentieniveau konden andere mensen zeker het gepiep van dit vernederende hamsterrad in mijn hoofd horen, een doordringend, schel geluid dat afkomstig was van een op de twee vrouwen die ik passeerde in de gangpaden van de supermarkt.

Het was niet eerlijk, maar ik nam Fletcher die tien kilo kwaalijk. Ik mag dan een stil type zijn geweest dat graag aan de zijlijn stond, maar dat betekende niet dat ik over me heen liet lopen. Ik was zo iemand tegen wie je een vinger kon opsteken en die je vermanend kon toespreken, die niets terugzei, die zwichtte voor allerlei intimidatie terwijl ze het allemaal als een brave kleine padvinder in haar oren leek te knopen, en als je dan wegliep en dacht: Ziezo, die heeft haar lesje geleerd, dan maakte ik me uit de voeten en deed ik vrolijk alles wat je me zojuist verboden had.

Dat tartende trekje had een averechtse uitwerking gekregen toen ik tussen maaltijden door nadrukkelijk begon te snoepen van welke complete voedselcategorie ook die Fletcher recentelijk had afgezworen. (De afwijzing van kaas was dodelijk. De dag na die aankondiging kwam ik met een halve mat brie uit de supermarkt.) Dat hij de gerechten versmaadde die hem tijdens onze verkering en het begin van ons huwelijk juist in verrukking hadden gebracht – bananenroomtaart, zelfgemaakte megapizza –, kwetste mijn gevoelens. Ik had liefde en eten niet op één hoop moeten gooien, maar dat is een vergissing die vrouwen al eeuwenlang maken, dus waarom zou ik anders zijn? Ook miste ik het koken, dat ik therapeutisch vond. Vandaar dat ik soms nog steeds een gelaagde kokostaart bakte, die Fletcher dan boycotte, en zelfs de kinderen afsloegen als hun vader met een dreigende blik in de buurt was. Tja, iemand moest die taart toch eten. Ik had er helaas medelijden mee.

We hadden tenminste een ritueel compromis bedacht. Van al het binnengesmokkelde lekkers sneed ik een hapklare *amuse-bouche* af, die ik met een toefje slagroom, een garnersel van munt en een paar gave verse frambozen schikte op een groot porseleinen dessertbord met een fonkelende zilveren vork. Dit liet ik dan midden op ons kookeiland achter, zoals kinderen koekjes klaarleggen voor de Kerstman, waarna ik me uit de voeten maakte. Fletcher hapte nooit toe terwijl ik toekeek; toch betekende het meer voor me dan ik kan zeggen dat deze clandestiene proeven van wat hij nu als ‘giftig’ beschouwde binnen het uur verdwenen.

Strikt gesproken was mijn man als nazi op voedselgebied aantrekkelijker geworden, maar ik had me daarvoor al tot hem aangetrokken gevoeld. Bovendien was een zekere spitsheid nu geprononceerder. Hij had een hoog voorhoofd en een lang ovaal gezicht; zijn hoofd, tot een borstelkop geschoren om het kaal worden te maskeren, had de vorm van een kogel. Zijn lange, krachtige neus zag er en profiel uit als een startstreep, en de bril-met-draadmontuur voegde een professorale scherpzinnigheid toe. De driehoekige geometrie van zijn brede schouders en (sinds kort) smalle taille had iets strengs, iets hyperkritisch gekregen, zodat ik alleen al door in zijn fysieke nabijheid te verkeren het gevoel kreeg dat ik berispt werd.

Terwijl ik onze borden afruimde, zat het me dwars dat Fletcher niet was gebleven om de keuken op orde te brengen, wat niets voor hem was. Doorgaans handelden we het opruimen af met de in elkaar grijpende, vloeiende bewegingen van synchroonzwimmers. We waren op ons best als we zij aan zij werkten – geen van ons beiden begreep iets van ‘vrije tijd’, of schepte er genoeg in – en mijn dierbaarste herinneringen betroffen juist dit soort grootschalige opruimbeurten. Toen we net verkering hadden, installeerde Fletcher Tanner en Cody op

avonden dat ik een groot buffet had verzorgd in slaapzakken op de vloer van mijn woonkamer, zodat hij kon helpen met de keuken. (Toen ik hem voor het eerst zijn handen zag afschudden in de gootsteen – zijn vingers recht omlaag stekend, klets-klets, in een klein, instinctief gebaar dat ervoor zorgt dat je geen water op de vloer morst op weg naar het afdrogen van je handen aan de theedoek – wist ik dat dit de man was met wie ik zou trouwen.) Hij klaagde nooit bij het boenen van aanrechten, het afdekken van restjes en het omspoelen van massieve mengkommen; je hoefde hem nooit te vertellen wat hij moest doen. Hij onderbrak zichzelf alleen soms om schuchter achter me te komen staan en mijn nek te kussen terwijl ik het zoveelste stel warme tuimelglazen uit de afwasmachine haalde. Geloof het of niet, die opruimbeurten met bespatte schorten voor waren romantisch, beter dan champagne en kaarslicht.

Met zulke herinneringen in gedachten kon ik moeilijk klagen dat ik na de lunch-voor-twee de broccolistoompan moest afwassen. Ik liet ons gesprek de revue passeren. Het had slechter kunnen gaan. Fletcher had zelf kunnen meedelen: ‘Over mijn lijk’; nu had ik het hem op sluwe wijze voorgezegd. Ik had niet één keer rechtstreeks gevraagd: ‘Is het oké als mijn broer een tijdje bij ons thuis komt logeren?’ Hij had niet één keer ja of nee gezegd.

Bij ons thuis. Natuurlijk, het was ons huis.

Na het grootste deel van mijn leven gehuurd te hebben, had ik nog steeds niet de indruk van me afgezet dat dit adres op Solomon Drive aan iemand anders toebehoorde; ik hield de boel fanatiek aan kant alsof de echte eigenaars elk moment on-aangekondigd konden binnenlopen. Het huis was groter dan we nodig hadden; de overdaad aan kasten in de keuken noodde tot de aankoop van pasta- en broodbakmachines die we één keer zouden gebruiken. Ons nieuwe huis, dat het minachtende